

FOCUS · Turisme: avançant amb pas ferm

El sector turístic espanyol ha sortit relativament enfortit de la recessió. Les dades macroeconòmiques així ho reflecteixen. Des del 2008, el pes relatiu de l'activitat turística ha augmentat notablement i, el 2011, ja representava el 10,8% del PIB. La proporció de treballadors que ocupa el sector és també cada vegada més gran (l'11,6% el 2012). Es tracta, doncs, d'un sector consolidat que, atesos els factors de fons, contribueix i continuarà contribuint a la recuperació de l'economia.

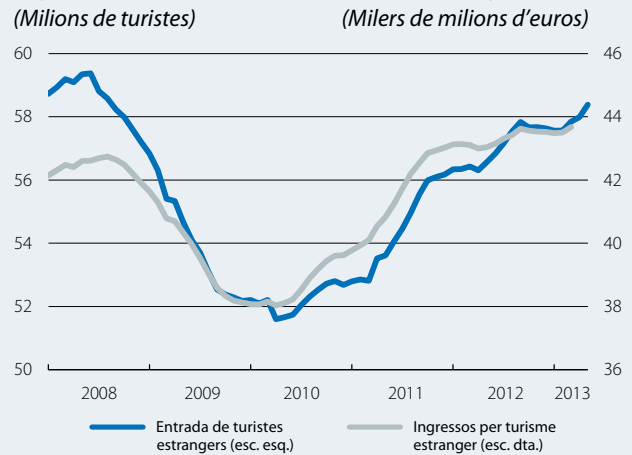
El bon comportament del sector durant els últims anys respon, en gran part, al dinamisme del turisme global. Després de tres anys de creixement ininterromput, el nombre de viatges internacionals va superar, per primera vegada, la barrera dels 1.000 milions el 2012, dels quals 57,6 milions van visitar Espanya, que es va mantenir com la quarta destinació turística a nivell mundial, gairebé aparellada amb la tercera, la Xina. En aquest context, no és estrany que, l'any passat, els ingressos derivats del turisme assolissin un nou màxim, de 43.521 milions d'euros.

L'arribada de turistes procedents de fora d'Europa ha estat clau en l'impuls del sector. Entre el gener del 2008 i el desembre del 2012, el nombre de visitants no europeus va augmentar en 1,5 milions, xifra que representa un augment del 39,3%. Això contrasta amb la lenta recuperació dels turistes procedents del vell continent, que, al desembre passat, se situaven encara per sota dels nivells anteriors a la crisi. No obstant això, les últimes dades disponibles mostren una certa reactivació del turisme procedent d'Europa, amb un augment del 5,1% interanual entre el març i el maig del 2013. A més a més, és probable que la recuperació de la zona de l'euro prevista per a la segona meitat del 2013 continuï dinamitzant les visites de la resta de membres de la Unió. Així, l'entrada de turistes estrangers es podria apropar, enguany, al màxim del juny de 2008, 59,4 milions de visitants, o, fins i tot, podria arribar a superar-lo.

Però les bones notícies no solament arriben de més enllà de les nostres fronteres: sembla que la caiguda del turisme intern ha tocat fons. El creixement de les pernoctacions hoteleres al maig donaria suport a aquest escenari. En efecte, en termes acumulats de dotze mesos, les pernoctacions del maig van augmentar en 338.216 en relació amb les de l'abril. Una bona dada si tenim en compte la important caiguda que s'ha produït des del màxim assolit el 2007, del 14,7%. De fet, aquesta reducció encara podria haver estat més intensa si no hagués existit una certa substitució de viatges a l'estranger per destinacions nacionals, més properes. Per tant, quan la demanda interna comenci a repuntar, el marge de millora és ampli.

En definitiva, després de trampejar la crisi amb bona nota, les perspectives del sector turístic són positives. Tant pel

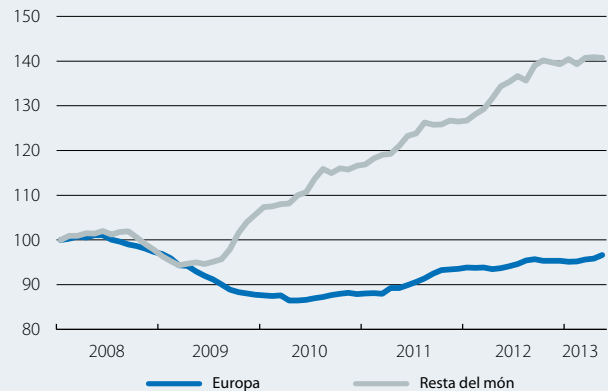
Ingressos i entrades de turistes estrangers

Fonts: Frontur, Banc d'Espanya i "la Caixa" Research.

Evolució de l'entrada de turistes per zona de procedència

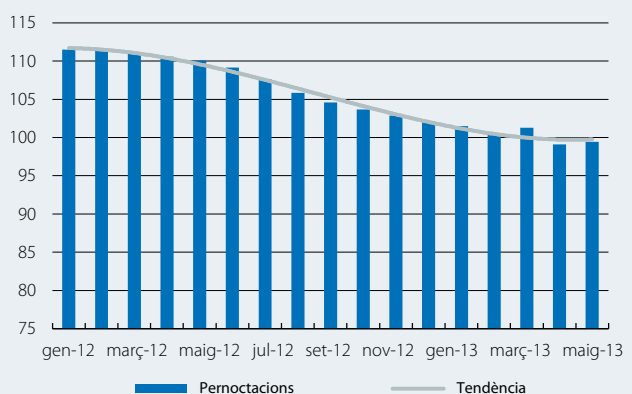
Dades acumulades 12 mesos (índex gener 2008 = 100)

Fonts: Frontur i "la Caixa" Research.

Pernoctacions hoteleres dels residents espanyols

Dades acumulades 12 mesos (milions)

Fonts: INE i "la Caixa" Research.